

NN 121/2014, Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija

HRVATSKI SABOR

2300

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O FINANCIJSKOM POSLOVANJU I RAČUNOVODSTVU NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

Proglašavam Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 3. listopada 2014. godine.

Klasa: 011-01/14-01/135

Urbroj: 71-05-03/1-14-2

Zagreb, 7. listopada 2014.

Predsjednik

Republike Hrvatske

Ivo Josipović, v. r.

ZAKON

O FINANCIJSKOM POSLOVANJU I RAČUNOVODSTVU NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

I. OPĆE ODREDBE

Opće odredbe

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje okvir financijskog poslovanja i elementi računovodstvenog sustava neprofitnih organizacija, i to načela sustava financijskog poslovanja, izrada i izvršavanje financijskih planova, izvještavanje o potrošnji proračunskih sredstava, računovodstvena načela i poslovi, poslovne knjige i knjigovodstvene isprave, popis imovine i obveza, načela iskazivanja imovine, obveza i vlastitih izvora te priznavanja prihoda, rashoda, primitaka i izdataka, financijsko izvještavanje, revizija godišnjih financijskih izvještaja, javna objava godišnjih financijskih izvještaja, nadzor nad financijskim poslovanjem i računovodstvom i druga područja koja se odnose na financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

Obveznici primjene

Članak 2.

(1) Odredbe ovoga Zakona odnose se na domaće i strane udruge i njihove saveze, zaklade, fundacije, ustanove, umjetničke organizacije, komore, sindikate, udruge poslodavaca te sve druge pravne osobe kojima temeljni cilj osnivanja i djelovanja nije stjecanje dobiti, za koje iz posebnih propisa proizlazi da su neprofitnog karaktera (u daljnjem tekstu: neprofitna organizacija).

(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na vođenje poslovnih knjiga i upis u Registar neprofitnih organizacija primjenjuju se na političke stranke.

(3) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na dostavu izvještaja o potrošnji proračunskih sredstava, kontrole na licu mjesta o utrošku proračunskih sredstava te financijski nadzor sredstava iz javnih izvora primjenjuju se na vjerske zajednice.

(4) Odredbe ovoga Zakona ne odnose se na poduzetnike na koje se primjenjuju odredbe Zakona o računovodstvu, na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i proračunske korisnike upisane u Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika, a koji financijsko poslovanje i računovodstvo vode u skladu sa Zakonom o proračunu.

(5) Odredbe ovoga Zakona ne odnose se na ustanove kojima su osnivači fizičke osobe i druge pravne osobe koje su, sukladno propisima koji uređuju poreze, obveznici utvrđivanja i plaćanja poreza na dobit za svoju ukupnu djelatnost.

II. SUSTAV FINACIJSKOG POSLOVANJA

Načela sustava financijskog poslovanja

Članak 3.

(1) Poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

(2) Financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

(3) Načelo javnosti i transparentnosti znači obvezu osiguranja javnosti u područjima primjene ovoga Zakona koja se odnose na financijsko izvještavanje.

Članak 4.

(1) Neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva provodi samoprocjenu učinkovitog i djelotvornog funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola.

(2) Sustavi financijskog upravljanja i kontrola temelje se na pet međusobno povezanih komponenti unutarnjih kontrola, koje uključuju:

- kontrolno okruženje
- upravljanje rizicima
- kontrolne aktivnosti
- informacije i komunikacije
- praćenje i procjenu sustava.

- (3) Pod kontrolnim okruženjem podrazumijeva se osobni i profesionalni integritet te etične vrijednosti zakonskih zastupnika i zaposlenika, rukovođenje i stil upravljanja, određivanje misije, vizije i ciljeva neprofitne organizacije, organizacijska struktura, uključujući dodjelu ovlasti i odgovornosti te uspostavu odgovarajuće linije izvješćivanja, praksu upravljanja ljudskim potencijalima i kompetentnost zaposlenika.
- (4) Upravljanje rizicima cjelokupan je proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve neprofitne organizacije, te poduzimanja potrebnih radnji, posebice kroz promjenu sustava financijskog upravljanja i kontrola, a u svrhu smanjenja rizika.
- (5) Kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i načelima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva neprofitne organizacije smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu. Kontrolne aktivnosti moraju biti prikladne i pravodobne, a troškovi njihove uspostave ne smiju premašivati prihvatljivu razinu.
- (6) Financijska izvješća i druga izvješća sadrže poslovne informacije koje omogućuju upravljanje i kontrolu poslovanja neprofitne organizacije. Informacije moraju biti odgovarajuće, ažurne, točne i dostupne radi učinkovite komunikacije na svim razinama neprofitne organizacije, izgradnje prikladnoga upravljačkog sustava informacija, s točno određenom ulogom svakoga zaposlenika uključenog u financijsko upravljanje i kontrole te dokumentiranja svih procesa i transakcija.
- (7) Praćenje sustava financijskog upravljanja i kontrola obavlja se u svrhu procjenjivanja njegova odgovarajućeg funkcioniranja i osiguranja njegova daljnjeg poboljšanja.
- (8) Zakonski zastupnik neprofitne organizacije odgovoran je za provođenje financijskog upravljanja i kontrola primjenom komponenata iz stavka 2. ovoga članka.
- (9) Ministar financija pravilnikom o sustavu financijskog upravljanja i kontrola, izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija utvrđuje način provođenja samoprocjene funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola neprofitnih organizacija uzimajući u obzir visinu prihoda, vrijednost imovine i pravni oblik neprofitne organizacije.

Izrada i izvršavanje financijskih planova

Članak 5.

- (1) Neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezna je izradivati godišnji program rada i financijski plan za njegovu provedbu.
- (2) Financijski plan neprofitne organizacije iz stavka 1. ovoga članka sastoji se od:
- plana prihoda i rashoda
 - plana zaduživanja i otplata
 - obrazloženja financijskog plana.
- (3) Financijski plan donosi najviše tijelo neprofitne organizacije iz stavka 1. ovoga članka, odnosno tijelo koje je temeljem statuta neprofitne organizacije iz stavka 1. ovoga članka za to ovlašteno, najkasnije do 31. prosinca tekuće godine za sljedeću godinu.
- (4) Izmjene i dopune financijskog plana provode se tijekom godine po postupku za donošenje financijskog plana.

(5) Zakonski zastupnik odgovoran je za zakonito i pravilno izvršavanje financijskog plana.

(6) Ministar financija pravilnikom o sustavu financijskog upravljanja i kontrola, izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija iz članka 4. stavka 9. ovoga Zakona propisuje metodologiju izrade financijskog plana, izmjena i dopuna financijskog plana te način i uvjete izvršavanja financijskog plana.

Izveštaj o potrošnji proračunskih sredstava

Članak 6.

(1) Neprofitna organizacija koja ostvaruje sredstva iz javnih izvora, uključujući i sredstva državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna je nadležnom tijelu državne uprave, jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno drugom nadležnom tijelu javne vlasti dostaviti izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava.

(2) Nadležna tijela i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz stavka 1. ovoga članka imaju pravo vršiti kontrole na licu mjesta o utrošku sredstava iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(3) Ministar financija pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija utvrđuje minimalni sadržaj i rokove dostave izvještaja o potrošnji proračunskih sredstava.

III. RAČUNOVODSTVO

Računovodstvena načela

Članak 7.

(1) Računovodstvo propisano ovim Zakonom temelji se na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija.

(2) Informacija u financijskom izvještaju je pouzdana kad u njoj nema značajne pogreške i pristranosti, odnosno kad vjerno odražava ono što predstavlja.

(3) Načelo pojedinačnog iskazivanja pozicija znači osiguravanje prikazivanja podataka pojedinačno po vrstama prihoda, rashoda, kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Računovodstveni poslovi

Članak 8.

(1) Računovodstveni poslovi su prikupljanje i obrada podataka na temelju knjigovodstvenih isprava, priprema i vođenje poslovnih knjiga, priprema i sastavljanje financijskih izvještaja te prikupljanje i obrada financijskih podataka za statističke, porezne i druge potrebe.

(2) Neprofitna organizacija dužna je prikupljati podatke i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige te sastavljati financijske izvještaje na način kojim se omogućava provjera poslovnih događaja, utvrđivanje financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije, poštujući pri tome temeljna načela urednog knjigovodstva.

Članak 9.

(1) Neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije.

(2) Iznimno, zakonski zastupnik neprofitne organizacije može donijeti Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela ako je:

- vrijednost imovine neprofitne organizacije na kraju svake od prethodne tri godine uzastopno manja od 230.000,00 kuna i
- godišnji prihod neprofitne organizacije u svakoj od prethodne tri godine uzastopno manji od 230.000,00 kuna godišnje.

(3) Odluka iz stavka 2. ovoga članka donosi se u roku predviđenom za podnošenje godišnjih financijskih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu i važeća je dok neprofitna organizacija zadovoljava uvjete iz stavka 2. ovoga članka, odnosno do opoziva.

(4) Neprofitna organizacija koja zadovoljava uvjete iz stavka 2. ovoga članka, a odluči se za vođenje dvojnog knjigovodstva, obvezna je primjenjivati odredbe ovoga Zakona isključivo u dijelu sastavljanja financijskih izvještaja iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona i njihove dostave Ministarstvu financija, odnosno drugoj instituciji koju Ministarstvo financija ovlasti za zaprimanje i obradu financijskih izvještaja.

(5) Neprofitna organizacija prve tri godine od osnivanja obvezna je voditi dvojno knjigovodstvo.

(6) Ministar financija pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu propisuje način vođenja jednostavnog knjigovodstva i primjenu novčanog računovodstvenog načela.

Članak 10.

(1) Neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

(2) Podaci se u poslovne knjige unose po nastanku poslovnog događaja, a najkasnije u roku primjerenom za sastavljanje financijskih izvještaja.

(3) Poslovne knjige, knjigovodstvene isprave i financijski izvještaji vode se, odnosno sastavljaju, na hrvatskom jeziku i izražavaju u valutnoj jedinici koja se primjenjuje u Republici Hrvatskoj.

Članak 11.

(1) Zakonski zastupnik odgovoran je za ustroj, zakonito poslovanje i vođenje računovodstvenih poslova.

(2) Vođenje računovodstvenih poslova može se ugovorom povjeriti drugoj stručnoj pravnoj ili fizičkoj osobi.

Poslovne knjige

Članak 12.

(1) Poslovne knjige dvojnog knjigovodstva koje vodi neprofitna organizacija jesu: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige.

(2) Dnevnik je poslovna knjiga u koju se unose knjigovodstvene promjene slijedom vremenskog nastanka.

(3) Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih događaja nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima.

(4) Unos podataka u glavnu knjigu provodi se po unaprijed pripremljenom računskom planu.

(5) Računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su neprofitne organizacije obvezne knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode.

(6) Računi iz računskog plana su razvrstani na: razrede, skupine, podskupine i odjeljke.

(7) Odjeljci iz računskog plana mogu se raščlanjivati, prema potrebama, na analitičke i podanalitičke račune. Raščlanjivanje odjeljaka u računskom planu obavlja se po dekadnom sustavu.

(8) Ministar financija pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu iz članka 9. stavka 6. ovoga Zakona propisuje raspored, sadržaj i primjenu računa u računskom planu.

Članak 13.

(1) Poslovne knjige koje je obvezna voditi neprofitna organizacija iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona jesu:

1. knjiga blagajne
2. knjiga primitaka i izdataka
3. knjiga ulaznih računa
4. knjiga izlaznih računa i
5. popis dugotrajne nefinancijske imovine.

(2) Ministar financija pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu iz članka 9. stavka 6. ovoga Zakona propisuje minimalni sadržaj knjige primitaka i izdataka, knjige ulaznih računa, knjige izlaznih računa i popisa dugotrajne nefinancijske imovine.

Članak 14.

(1) Pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije poslovnih događaja koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički i druge pomoćne evidencije o stanju i promjenama imovine i obveza za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

(2) Neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezno vodi sljedeće pomoćne knjige:

1. knjigu dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana)
2. knjigu kratkotrajne nefinancijske imovine (zaliha materijala, proizvoda i robe) – po vrsti, količini i vrijednosti
3. knjigu financijske imovine i obveza, i to: potraživanja i obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i dr.), primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima), potraživanja i obveza po osnovi primljenih zajmova i kredita te danih zajmova (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima i obračunatim kamatama)
4. knjigu (dnevnik) blagajni (kunska, devizna, porto i druge) i
5. evidenciju putnih naloga i korištenja službenih vozila.

(3) Osim pomoćnih knjiga iz stavka 2. ovoga članka, neprofitna organizacija vodi i posebne pomoćne evidencije:

1. evidenciju danih i primljenih jamstava i garancija
2. knjigu ulaznih računa
3. knjigu izlaznih računa te
4. ostale pomoćne evidencije prema posebnim propisima i svojim potrebama.

(4) Pomoćne knjige i posebne pomoćne evidencije iz stavaka 2. i 3. ovoga članka ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci.

Članak 15.

(1) Poslovne knjige vode se na način da osiguraju ispravnost i kontrolu unesenih podataka, čuvanje i mogućnost korištenja podataka, dobivanje uvida u promet i stanja na računima glavne knjige te vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja.

(2) Poslovne knjige vode se za poslovnu godinu, koja je jednaka kalendarskoj godini.

(3) Poslovne knjige otvaraju se na početku poslovne godine ili danom osnivanja.

(4) Početna stanja glavne knjige na početku poslovne godine moraju biti ista kao zaključna stanja na kraju prethodne poslovne godine.

Članak 16.

(1) Poslovne knjige zaključuju se na kraju poslovne godine.

(2) Ako se poslovne knjige vode kao elektronički zapis, glavna knjiga, odnosno knjiga primitaka i izdataka mora se nakon zaključivanja na kraju poslovne godine zaštititi na način da se onemogući izmjena pojedinih ili svih dijelova ili listova glavne knjige, da je glavnu knjigu moguće u svakom trenutku otisnuti na papir te mora biti potpisana elektroničkim potpisom sukladno propisu koji uređuje elektronički potpis.

(3) Ako nije moguće zaštititi poslovne knjige koje se vode kao elektronički zapis na način propisan u stavku 2. ovoga članka, one se ispisuju na papir i uvezuju u roku od 120 dana od isteka poslovne godine na koju se odnose.

(4) Zakonski zastupnik neprofitne organizacije potpisuje ispisane i uvezane poslovne knjige.

(5) Poslovne knjige čuvaju se, i to:

– dnevnik i glavna knjiga – najmanje jedanaest godina

– pomoćne knjige – najmanje sedam godina.

(6) Poslovne knjige iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona čuvaju se, i to:

– knjiga primitaka i izdataka – najmanje jedanaest godina

– knjiga blagajne, knjiga ulaznih računa, knjiga izlaznih računa i popis dugotrajne nefinancijske imovine – najmanje sedam godina.

(7) Rok čuvanja poslovnih knjiga počinje teći istekom poslovne godine na koju se poslovne knjige odnose.

Knjigovodstvene isprave

Članak 17.

- (1) Knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama.
- (2) Knjigovodstvena isprava jest pisani dokument ili elektronički zapis o nastalom poslovnom događaju.
- (3) Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.
- (4) Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.
- (5) Knjigovodstvena isprava sastavlja se u jednom primjerku ili više primjeraka.
- (6) Knjigovodstvena isprava koja je sastavljena u jednom primjerku može se otpremiti ako su podaci iz takve isprave stalno dostupni.
- (7) Knjigovodstvenom ispravom smatra se i isprava primljena telekomunikacijskim putem, preslika izvorne isprave ili isprava na elektroničkom zapisu ako je na ispravi navedeno mjesto čuvanja izvorne isprave, odnosno razlog upotrebe preslike i ako ju je potpisao zakonski zastupnik neprofitne organizacije ili osoba na koju je prenesena ovlast iz članka 11. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 18.

- (1) Knjigovodstvene isprave čuvaju se kao izvorne isprave, na nositelju elektroničkog zapisa ili nositelju mikrografske obrade.
- (2) Knjigovodstvene isprave čuvaju se u sljedećim rokovima, ako drugim propisima nije određen dulji rok:
 - trajno – obračun plaće, odnosno naknade plaće ili analitička evidencija o plaćama za koje se plaćaju obvezni doprinosi
 - najmanje jedanaest godina – isprave na temelju kojih su podaci uneseni u dnevnik, glavnu knjigu i knjigu primitaka i izdataka
 - najmanje sedam godina – isprave na temelju kojih su podaci uneseni u pomoćne knjige, izuzev knjige primitaka i izdataka, te knjigu blagajne, knjigu ulaznih računa, knjigu izlaznih računa te popis dugotrajne nefinancijske imovine.
- (3) Rok za čuvanje knjigovodstvenih isprava iz stavka 2. podstavaka 2. i 3. ovoga članka počinje teći istekom zadnjeg dana poslovne godine na koju se odnose poslovne knjige u koje su isprave unesene.

IV. POPIS IMOVINE I OBVEZA

Obveza popisa

Članak 19.

- (1) Neprofitna organizacija dužna je na početku poslovanja popisati imovinu i obveze te navesti njihove pojedinačne vrijednosti u količinama i u novčanom iznosu.
- (2) Neprofitna organizacija dužna je najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka neprofitna organizacija koja obavlja knjižničnu djelatnost može obaviti popis knjiga i knjižnične građe u roku koji nije duži od tri godine.

(4) Osim popisa iz stavka 2. ovoga članka, neprofitna organizacija mora popisati imovinu i obveze u slučajevima statusnih promjena, otvaranja stečajnog postupka ili pokretanja postupka likvidacije.

Provedba popisa

Članak 20.

(1) Popis imovine i obveza obavlja povjerenstvo za popis koje se osniva sukladno statutu ili drugom najvišem općem aktu neprofitne organizacije.

(2) Zakonski zastupnik određuje datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama.

(3) Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste jesu knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi povjerenstva za popis.

(4) Nakon završetka popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga zakonskom zastupniku.

Članak 21.

Zakonski zastupnik na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista te sukladno ovlastima koje proizlaze iz statuta ili drugih najviših općih akata neprofitne organizacije odlučuje o:

1. nadoknađivanju utvrđenih manjkova
2. priznavanju i evidentiranju utvrđenih viškova
3. otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza
4. rashodovanju imovine
5. mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

V. NAČIN ISKAZIVANJA IMOVINE, OBVEZA I VLASTITIH IZVORA TE PRIZNAVANJA PRIHODA, RASHODA, PRIMITAKA I IZDATAKA

Iskazivanje imovine i obveza

Članak 22.

(1) Imovina, obveze i vlastiti izvori određuju financijski položaj neprofitne organizacije.

(2) Imovina jesu resursi koje neprofitna organizacija kontrolira kao rezultat prošlih događaja i od kojih se očekuju buduće koristi u obavljanju djelatnosti.

(3) Obveze jesu neizmirena dugovanja proizašla iz prošlih događaja, za čiju namiru se očekuje odljev resursa.

(4) Imovina se klasificira po svojoj vrsti, trajnosti i funkciji u obavljanju djelatnosti.

(5) Obveze se klasificiraju prema namjeni i ročnosti.

- (6) Imovina i obveze iskazuju se po računovodstvenom načelu nastanka događaja.
- (7) Vlastiti izvori jesu ostatak vrijednosti imovine nakon odbitka svih obveza.
- (8) Tuđa imovina prati se u izvanbilančnoj evidenciji.

Članak 23.

- (1) Imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti.
- (2) Dugotrajna imovina je financijska i nefinancijska imovina čiji je vijek upotrebe duži od jedne godine i koja duže od jedne godine zadržava isti pojavni oblik.
- (3) Dugotrajna nefinancijska materijalna imovina čiji je pojedinačni trošak nabave (nabavna vrijednost) niži od 3500,00 kuna može se otpisati jednokratno, stavljanjem u upotrebu, uz obvezu pojedinačnog ili skupnog praćenja u korisnom vijeku upotrebe.
- (4) Kratkotrajna nefinancijska imovina je imovina namijenjena obavljanju djelatnosti ili daljnjoj prodaji u roku kraćem od godinu dana.
- (5) Trošak nabave (nabavnu vrijednost) nefinancijske imovine čini kupovna cijena uvećana za carine, nepovratne poreze, troškove prijevoza i sve druge troškove koji se mogu izravno dodati troškovima nabave i osposobljavanja za početak upotrebe.

Članak 24.

- (1) Vrijednost pojedinog predmeta dugotrajne nefinancijske imovine se amortizira, odnosno ispravlja linearnom metodom u korisnom vijeku upotrebe počevši od prvog dana mjeseca iza mjeseca u kojem je imovina stavljena u upotrebu.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, vrijednosti zemljišta, obnovljivih prirodnih bogatstava, knjiga, umjetničkih djela i ostalih izložbenih vrijednosti te plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti ne amortiziraju se, odnosno ne ispravljaju se.
- (3) Osnovica za ispravak vrijednosti dugotrajne imovine jest njezin početni ili revalorizirani trošak nabave (nabavna vrijednost), odnosno procijenjena vrijednost.
- (4) Ministar financija pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu iz članka 9. stavka 6. ovoga Zakona propisuje stope amortizacije prema skupinama dugotrajne imovine i procijenjenom korisnom vijeku upotrebe dugotrajne imovine.

Članak 25.

- (1) Neprofitna organizacija revalorizira dugotrajnu imovinu primjenom koeficijenta porasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda ako je inflacija mjerena istim koeficijentom u prethodne tri godine kumulativno veća od 30 %.
- (2) Učinak revalorizacije dugotrajne imovine pripisuje se vlastitim izvorima.

Priznavanje prihoda i rashoda

Članak 26.

- (1) Prihodi i rashodi priznaju se uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja.

(2) Računovodstveno načelo nastanka događaja znači da se:

- recipročni prihodi (prihodi na temelju isporučenih dobara i usluga) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da se mogu izmjeriti neovisno o naplati
- nerecipročni prihodi (prihodi po posebnim propisima, donacije, članarine, pomoći, doprinosi i ostali slični prihodi) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) u izvještajnom razdoblju, a mogu se priznati u izvještajnom razdoblju ako su naplaćeni najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje
- donacije povezane s izvršenjem ugovorenih programa (projekata i aktivnosti) priznaju u bilanci kao odgođeni prihod uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja razmjerno troškovima provedbe ugovorenih programa (projekata i aktivnosti)
- donacije povezane s nefinancijskom imovinom koja se amortizira priznaju u bilanci kao odgođeni prihod uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja na sustavnoj osnovi razmjerno troškovima upotrebe nefinancijske imovine u razdoblju korištenja
- rashodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju
- rashodi za utrošak kratkotrajne nefinancijske imovine priznaju u trenutku stvarnog utroška, odnosno prodaje i
- troškovi nabave dugotrajne imovine kapitaliziraju, a u rashode priznaju tijekom korisnog vijeka upotrebe.

(3) Prihod je povećanje ekonomskih koristi ili uslužnog potencijala tijekom izvještajnog razdoblja u obliku pritjecanja imovine bez istodobnog povećanja obveza ili smanjenja obveza bez istodobnog odljeva imovine.

(4) Rashod je umanjeње ekonomskih koristi ili uslužnog potencijala u obliku smanjenja imovine ili povećanja obveza bez istodobnog povećanja financijske imovine.

Priznavanje primitaka i izdataka

Članak 27.

(1) Primici i izdaci priznaju se uz primjenu novčanog računovodstvenog načela.

(2) Primici i izdaci jesu priljevi i odljevi novca i novčanih ekvivalenata.

VI. FINACIJSKO IZVJEŠTAVANJE

Članak 28.

(1) Neprofitna organizacija dužna je sastavljati financijske izvještaje.

(2) Financijski izvještaji predaju se Ministarstvu financija, odnosno drugoj instituciji koju Ministarstvo financija ovlasti za zaprimanje i obradu financijskih izvještaja.

(3) Financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

(4) Neprofitna organizacija sastavlja i podnosi financijske izvještaje na razini pravne osobe s uključenim podacima o poslovanju njezinih organizacijskih dijelova.

(5) Neprofitna organizacija koja tijekom poslovne godine nije imala poslovnih događaja, niti u poslovnim knjigama ima podatke o imovini i obvezama, dužna je u roku propisanom za predaju godišnjih financijskih izvještaja Ministarstvu financija dostaviti izjavu o neaktivnosti za prethodnu poslovnu godinu.

Članak 29.

(1) Financijski izvještaji neprofitne organizacije, izuzev neprofitne organizacije iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona, jesu izvještaji o stanju i strukturi, te promjenama u vrijednosti i obujmu imovine, obveza, vlastitih izvora, prihoda i rashoda.

(2) Financijski izvještaj neprofitne organizacije iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona jest godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima.

Članak 30.

(1) Financijski izvještaji iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona sastavljaju se za razdoblja u tijeku poslovne godine i za poslovnu godinu.

(2) Financijski izvještaji za razdoblja u tijeku poslovne godine čuvaju se do predaje financijskih izvještaja za isto razdoblje sljedeće godine, a godišnji financijski izvještaji čuvaju se trajno i u izvorniku.

(3) Ministar financija pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija iz članka 6. stavka 3. ovoga Zakona propisuje oblik i sadržaj financijskih izvještaja i izjave o neaktivnosti, razdoblja za koja se izvještaji sastavljaju, te obvezu i rokove podnošenja.

Članak 31.

(1) Statusne promjene kod neprofitnih organizacija jesu:

1. spajanje dvije ili više neprofitnih organizacija u novu jedinicu
2. pripajanje jedne ili više neprofitnih organizacija postojećoj jedinici i
3. podjela neprofitne organizacije u dvije ili više novih jedinica.

(2) Neprofitne organizacije kod kojih je došlo do statusnih promjena moraju sastaviti u roku od 60 dana, s datumom koji prethodi datumu nastanka statusne promjene, financijske izvještaje koji se sastavljaju za poslovnu godinu.

(3) Financijski izvještaji iz stavka 2. ovoga članka predaju se u roku od deset dana od dana sastavljanja Ministarstvu financija, odnosno drugoj instituciji koju Ministarstvo financija ovlasti za zaprimanje i obradu financijskih izvještaja.

(4) Kod statusne promjene spajanja svaka od neprofitnih organizacija koje se spajaju sastavlja financijske izvještaje za poslovnu godinu s datumom koji prethodi datumu spajanja. Financijski izvještaji se konsolidiraju i prema njima se otvaraju računovodstvene knjige jedinice nastale spajanjem.

(5) Kod statusne promjene pripajanja neprofitne organizacije koje se pripajaju postojećoj jedinici sastavljaju financijske izvještaje za poslovnu godinu s datumom koji prethodi datumu pripajanja. Postojeća jedinica konsolidira izvještaje pripojenih jedinica i evidentira promjene u svojim računovodstvenim knjigama.

(6) Kod statusne promjene podjele, neprofitna organizacija koja se dijeli sastavlja financijske izvještaje za poslovnu godinu na dan podjele, a novonastale jedinice otvaraju nove knjige sa stanjima ovisno o međusobno izvršenoj podjeli imovine i obveza.

(7) Financijske izvještaje, koji su sastavljeni za razdoblje prije statusnih promjena, potpisuje osoba koja je bila odgovorna za poslovanje neprofitne organizacije u razdoblju na koji se izvještaji odnose.

Revizija godišnjih financijskih izvještaja

Članak 32.

(1) Financijski izvještaji neprofitne organizacije koja je u prethodnoj godini imala ukupan prihod od tri do uključivo deset milijuna kuna podliježu revizijskom uvidu koji se obavlja sukladno revizijskim propisima.

(2) Financijski izvještaji neprofitne organizacije koja je u prethodnoj godini imala ukupan prihod iznad deset milijuna kuna podliježu reviziji koja se obavlja sukladno revizijskim propisima.

(3) Neprofitne organizacije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka dužne su do 30. lipnja tekuće godine objaviti na svojim mrežnim stranicama revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja, odnosno o uvidu u financijske izvještaje za prethodnu godinu.

(4) Objava revizorskog izvješća o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja, odnosno o uvidu u financijske izvještaje za prethodnu godinu iz stavka 3. ovoga članka ne odnosi se na sindikate i udruge poslodavaca.

(5) Sindikati i udruge poslodavaca dužni su do 30. lipnja tekuće godine dostaviti Ministarstvu financija revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja, odnosno o uvidu u financijske izvještaje za prethodnu godinu.

(6) Sindikati i udruge poslodavaca mogu dostaviti revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja, odnosno o uvidu u financijske izvještaje za prethodnu godinu zainteresiranim stranama ako se time ne narušava njihovo slobodno i neovisno djelovanje.

VII. REGISTAR NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

Vodjenje Registra neprofitnih organizacija

Članak 33.

(1) Registar neprofitnih organizacija je središnji izvor podataka o neprofitnoj organizaciji potrebnih za utvrđivanje i praćenje obveze sastavljanja i podnošenja financijskih izvještaja, utvrđivanja financijskog položaja i poslovanja te namjenskog korištenja sredstva proračuna.

(2) Registar neprofitnih organizacija vodi Ministarstvo financija.

(3) Registar neprofitnih organizacija vodi se u elektroničkom obliku i dostupan je na mrežnim stranicama Ministarstva financija.

Upis u Registar neprofitnih organizacija

Članak 34.

(1) Neprofitna organizacija obvezna je upisati se u Registar neprofitnih organizacija.

(2) Neprofitna organizacija upisuje se u Registar neprofitnih organizacija na temelju prijave dostavljene Ministarstvu financija najkasnije 60 dana od upisa u matični registar.

(3) Pod matičnim registrom u smislu ovoga Zakona smatra se odgovarajući registar u Republici Hrvatskoj u koji

je neprofitna organizacija upisana prilikom osnivanja.

(4) Neprofitna organizacija popunjava i predaje prijavu iz stavka 2. ovoga članka samo jednom kod upisa u Registar neprofitnih organizacija.

(5) Upis u Registar neprofitnih organizacija uvjet je za dobivanje sredstava iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih javnih izvora.

(6) Odredba stavka 5. ovoga članka ne primjenjuje se na političke stranke i vjerske zajednice.

(7) Ministar financija pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija iz članka 6. stavka 3. ovoga Zakona utvrđuje način vođenja Registra neprofitnih organizacija i propisuje izgled i sadržaj prijave za upis u Registar neprofitnih organizacija.

Promjena podataka u Registru neprofitnih organizacija

Članak 35.

(1) Neprofitna organizacija obvezna je dostaviti Ministarstvu financija promjenu podataka iz Registra neprofitnih organizacija.

(2) Neprofitna organizacija izvještava o promjeni podataka iz stavka 1. ovoga članka podnošenjem prijave za upis promjene u roku od sedam radnih dana od upisa promjene u matični registar, a ako se promjena ne upisuje u matični registar, u roku od 30 radnih dana od nastanka promjene.

(3) Ministar financija pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija iz članka 6. stavka 3. ovoga Zakona propisuje izgled i sadržaj prijave za upis promjene iz stavka 2. ovoga članka.

Brisanje iz Registra neprofitnih organizacija

Članak 36.

(1) Neprofitna organizacija briše se iz Registra neprofitnih organizacija brisanjem iz matičnog registra.

(2) Obavijest o brisanju iz matičnog registra Ministarstvu financija dostavlja voditelj odgovarajućeg registra po službenoj dužnosti najkasnije 30 dana od dana nastanka promjene.

(3) Ministar financija pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija iz članka 6. stavka 3. ovoga Zakona propisuje uvjete i način brisanja neprofitne organizacije iz Registra neprofitnih organizacija.

VIII. JAVNA OBJAVA GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Članak 37.

(1) Godišnji financijski izvještaji neprofitne organizacije javno se objavljuju putem Registra neprofitnih organizacija.

(2) Neprofitna organizacija čiji su godišnji financijski izvještaji javno objavljeni putem Registra neprofitnih organizacija nije dužna dostavljati iste na zahtjev.

(3) Objava godišnjih financijskih izvještaja iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na sindikate i udruge poslodavaca.

(4) Sindikati i udruge poslodavaca iz stavka 3. ovoga članka mogu dostaviti godišnje financijske izvještaje zainteresiranim stranama ako se time ne narušava njihovo slobodno i neovisno djelovanje.

IX. NADZOR

Financijski nadzor

Članak 38.

(1) Ministarstvo financija obavlja nadzor financijskog poslovanja, računovodstvenih poslova i predaje financijskih izvještaja (u daljnjem tekstu: financijski nadzor) neprofitne organizacije u skladu s odredbama ovoga Zakona te drugih posebnih propisa.

(2) Financijski nadzor iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća i nadzor nad zakonitim pribavljanjem financijskih sredstava iz javnih i drugih izvora, upravljanjem financijskim sredstvima te utvrđivanjem koriste li se sredstva za ostvarivanje ciljeva zbog kojih je osnovana neprofitna organizacija.

Način obavljanja nadzora

Članak 39.

(1) Financijski nadzor neprofitne organizacije (u daljnjem tekstu: subjekt nadzora) iz članka 38. ovoga Zakona obavlja se na sljedeći način:

- izravnim nadzorom kod subjekta nadzora
- analizom poslovne dokumentacije, propisa i općih akata u skladu s kojima subjekt nadzora posluje
- pregledom poslovnih prostorija, zgrada, predmeta, robe i drugih stvari u skladu sa svrhom financijskog nadzora
- praćenjem, prikupljanjem i provjerom knjigovodstvenih isprava, poslovnih knjiga i financijskih izvještaja (analiza financijskih izvještaja)
- provjerom sustava kojeg subjekt nadzora primjenjuje za obradu podataka u vezi računovodstvenih poslova.

(2) Na donošenje upravnih akata sukladno odredbama ovoga Zakona primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Osobe ovlaštene za obavljanje nadzora

Članak 40.

(1) Financijski nadzor iz članka 38. ovoga Zakona obavlja Ministarstvo financija.

(2) Ovlaštene osobe za obavljanje financijskog nadzora iz stavka 1. ovoga članka su inspektori financijskog nadzora.

(3) Inspektori financijskog nadzora imaju službene iskaznice i službene značke koje izdaje ministar financija.

(4) Ministar financija pravilnikom o službenoj iskaznici i službenoj znački inspektora financijskog i proračunskog nadzora propisuje izgled službene iskaznice inspektora financijskog nadzora, vođenje očevidnika o službenim iskaznicama te način njihova izdavanja, uporabe i zamjene.

Obavljanje nadzora

Članak 41.

(1) Subjekt nadzora dužan je inspektoru financijskog nadzora omogućiti:

- nadzor poslovne dokumentacije, propisa i općih akata u skladu s kojima subjekt nadzora posluje
- pregled poslovnih prostorija, zgrada, predmeta, robe i drugih stvari u skladu sa svrhom inspekcijskog nadzora
- nadzor svih knjigovodstvenih isprava, poslovnih knjiga i financijskih izvještaja te sustava koje primjenjuje za obradu podataka.

(2) Subjekt nadzora dužan je inspektoru financijskog nadzora dostaviti presliku isprava ili financijskih izvještaja iz stavka 1. podstavka 3. ovoga članka.

(3) Zakonski zastupnik neprofitne organizacije dužan je sudjelovati u postupku nadzora i omogućiti nesmetano obavljanje nadzora uz osiguranje odgovarajućih uvjeta rada.

Članak 42.

(1) Postupak nadzora iz članka 39. ovoga Zakona započinje uručenjem obavijesti zakonskom zastupniku neprofitne organizacije, odnosno osobi koja je upisana u Registar neprofitnih organizacija kao ovlaštena za zastupanje neprofitne organizacije.

(2) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka sadržava:

1. naziv tijela koje ga je izdalo, broj i datum akta
2. ime i prezime, odnosno naziv subjekta nadzora iz stavka 1. ovoga članka
3. predmet nadzora
4. razdoblje koje će biti obuhvaćeno nadzorom
5. datum početka nadzora
6. ime i prezime ovlaštenih službenika za obavljanje nadzora
7. potpis ovlaštene osobe.

(3) Protiv obavijesti iz stavka 2. ovoga članka prigovor nije dopušten.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka postupak nadzora može započeti i bez uručenja obavijesti ako zakonski zastupnik neprofitne organizacije iz stavka 1. ovoga članka očigledno izbjegava uručenje obavijesti i ako postoji opravdana bojazan da se neki dokaz neće moći izvesti ili će njegovo izvođenje biti otežano.

Zapisnik o obavljenom nadzoru

Članak 43.

(1) O obavljenom nadzoru sastavlja se zapisnik koji sadržava: naziv tijela koje ga je izdalo, broj i datum akta, ime i prezime, odnosno naziv subjekta nadzora, pravni i činjenični temelj, mjesto provođenja i vrijeme trajanja nadzora, imena ovlaštenih osoba koje su nadzor provele, razdoblje obuhvaćeno nadzorom, opis radnji, činjenica i dokaza provedenih u postupku po kojima su utvrđene nepravilnosti.

- (2) Zakonski zastupnik neprofitne organizacije iz članka 41. ovoga Zakona ima pravo podnijeti prigovor na zapisnik o nadzoru u roku od petnaest dana od dana primitka zapisnika.
- (3) Inspektor koji je obavio nadzor obavezan je u roku od petnaest dana od dana primitka prigovora dostaviti pisani odgovor zakonskom zastupniku neprofitne organizacije iz članka 41. ovoga Zakona.
- (4) Prigovor na zapisnik i odgovor na prigovor sastavni su dijelovi zapisnika o obavljenom nadzoru.

Mjere nadzora

Članak 44.

(1) Inspektor financijskog nadzora koji je obavio nadzor ovlašten je poduzeti sljedeće:

1. donijeti rješenje kojim nalaže otklanjanje nepravilnosti i utvrditi rok za otklanjanje nepravilnosti
2. donijeti rješenje o povratu sredstava u državni proračun, odnosno proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ako utvrdi nezakonito korištenje sredstava doznačenih iz državnog proračuna, proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih javnih izvora
3. ako utvrdi radnje za koje postoji osnovana sumnja o počinjenom kaznenom djelu, podnosi kaznenu prijavu nadležnom državnom odvjetništvu
4. ako utvrdi radnje kojima je ostvaren prekršaj, sastavlja optužni prijedlog koji odgovorna osoba Ministarstva financija podnosi nadležnom područnom uredu Porezne uprave
5. ako utvrdi razloge za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma u vezi s radom i djelatnosti subjekta nadzora ili s njima povezan